

ගාක පටක වර්ගීකරණය

ගාක පටක වර්ගීකරණයේදී ප්‍රධාන ආකාර 2කි.

1 විභාජක පටක

2 ස්පේර පටක

විභාජක පටක

- කෘතයයන් ඉටු කිරීම සඳහා විබෙදනය වී නොමැත .
- විභාජක හැකියාව ඇත.

ස්පේර පටක

- කෘතයයන් ඉටු කිරීමට විබෙදනය වී ඇත.
- විභාජක හැකියාව නැත.
- ගාක දේහයක බහුලම සරල ස්පේර පටක වර්ග 3කි. ඒවා නාම,
 • මංදුස්තර පටක
 • ස්පූල කොර්ණාස්තර පටක
 • දෙඩ් ස්පේර පටක

මංදුස්තර පටකය (Parenchyma)

- උසස් ගාක කදන් වල මුල් පත්‍ර ඇදී සියලු කොටස් වල දැකගත හැකිය.
- ගෝලිය බහුතලිය හෝ ද්‍රේම්බාකර යන හැඩවලින් සමන්විත සංඝ්‍රී සෙල වේ.
- ගාකයක පිරවුම් පටකය ලෙස හැඳින්වේ එනම් ඕනෑම ගාක කොටසක බහුලතම සෙල වර්ගයයි.

◦ උදා: ගාක කඩ, මුල්වල බාහිකයේ, මල්ජාවේ, පත්‍ර මැද මාංසල එල වල ඇත.

1

- විවිධ ප්‍රමාණ වලින් අන්තර ගෙසයිලිය අවකාශ පිහිටයි.
- ඉතා තුනී සෙලිපුලෝස් සයිල බිත්තියක් ඇත.
- ගාක පත්‍ර මැද හරිතස්පේරයක් පිහිටයි .
- හැඩය අනුව එම මංදුස්තර ආකාර 2 කි.
- ඉතා මංදුස්තර පටකය
- සවිවර මංදුස්තර පටකය

ස්පූලකෝණාස්තර පටකය (Collenchyma)

- කොන් සීමා සන වි තිබේම
- දිගට හැඩුන් වේ.
- අන්තර සයිලිය අවකාශ පැහැදිලි නැත.
- දෙස්පේර පටකය(sclerenchyma)
- අලීවි සයිල වේ.
- ලිග්නීන් සහිත සන බිත්ති ඇත.
- අන්තර සෙලිය අවකාශ පැහැදිලි නැත.
- ස්පූල කෝණාස්තර වි ඊශ්‍යභය පිහිටීම හා සැකසීම අනුව ප්‍රමුණ ගාක දේහයට යම් ගක්තියක් ලබා දේ.

ප්‍රාටොසෝවා | SFT

ප්‍රාටොසෝවා ගැන කෙටියෙන්..

මොටුන් ඒක සෙසලික, සූ නාය්‍රික සැබෑ සෙසල බිත්ති රහිත රසායනික විෂමපෝෂිත් වන අතර මොටුන් තෙන පසේ, ජලුණ පරිසරයේ හා සත්ව දේහ ආයිතව දැක ගත හැක.

ප්‍රාටොසෝවා සඳහා උදාහරණ

- 1 ඇලීබා
- 2 පැරමීසියම්
- 3 ඉවුග්ලිනා

ඇලීබා

පැරමීසියම්

ප්‍රාථමික සත්වයින් වන මොඩුන් විෂමපෝෂී මෙන්ම ස්වායු ජීවින් වේ . නමුත් සතුන්ගේ ආහාර මාර්ගවල ජීවන් වන ප්‍රාටොසෝවාවන් නිරවායු වේ . සත්වයන් වූවත් ප්‍රභාසංස්ලේෂණය සිදු කරන ප්‍රාටොසෝවාවන් පවතින අතර ඔවුන් කාණ්ඩ 2කි .

1   **Dinoflagllate**

2   **Euglina (ඉයුග්ලිනා)**

සෙසල බිත්ති නොමැති වූවද ඇතැම ප්‍රාටොසෝවාවන්ගේ සෙසලය ආරක්ෂාව පිළිස තුනී ආවරණයක් (pellicle) සෙසලය වටා ඇත . එම්බිසා මොඩුන්ට ජ්ලාස්ම පටලය හරහා ආහාර අධිග්‍රහණය කළ නොහැකි අතර මොඩුනගේ ආහාර අධිග්‍රහණයට Cytome නම් ව්‍යුහයක් ද ජීරණ අපදුවා පිට කිරීමට ගුද විවරයද හාවතා වේ .

සන ආවරණ නොමැති ප්‍රාටොසෝවාවන් ව්‍යාප පාද මගින් ආහාර අධිග්‍රහණය කර ඒවා රිකත තුළට උකහා ගනී . මෙම ක්‍රියාවලිය හක්ෂ සෙසලතාවය නම් වේ . ඒවා ජීරණයෙන් පසුව ජ්ලාස්ම පටලය හරහා පරිසයට මුදා හරි .

ඉහත කරුණු වලට අනුව ප්‍රාටොසෝවාගේ ලක්ෂණ පහත පරිදි කෙටි කර දැක්විය හැක .

- ඒක සෙසලික වේ .
- සුනාය්ජයික වේ .
- සැබැ සෙසල බිත්ති රහිතයි .
- රසායනික විෂමපෝෂීන් වේ .
- මොඩුන් වාසය කරන ස්ථාන
- ජලප පරිසරයේ
- තෙත පසේ
- සත්ව දේහ ආගිතව
- ප්‍රජනන ආකාර
- ලිංගික ප්‍රජනනය
- දේශී බණ්ඩනය
- බහු බණ්ඩනය
- අංකුරණය
- අලිංගික ප්‍රජනනය
- සංයුග්මනය
- ස්වායු ජීවින් වන අතර ආහාර ජීරණ පද්ධතිය තුළ ජීවන් වන ප්‍රාටොසෝවාවන් නිරවායු වේ .
- ප්‍රභාසංස්ලේෂණය කරන ප්‍රාටොසෝවාවන් කාණ්ඩ
- **Dinoflagllate**
- **Euglina (ඉයුග්ලිනා)**

- ඇතැම් පොටොසෝවාවන්ගේ සෙසල ආරක්ෂාව පිණිස තුනී ආවරණයක් පිහිටන අතර ඔවුන්ට ජ්ලාස්ම පටලය හරහා ආහාර අධිග්‍රහණය කළ නොහැකි නිසා ඒ සඳහා Cystostome නම් වූ ව්‍යුහයක් ඔවුන්ට පිහිටයි.

- සන ආවරණ නොමැති පොටොසෝවාවන් ව්‍යාජ පාද මගින් ආහාර අධිග්‍රහණය කර රික්තක තුළට උකහා ගනී.(හක්ෂ සෙසලතාවය)

අල්ගි | SFT

අල්ගි වල ලක්ෂණ පහත පරිදි පෙන්වා දෙන්න පුළුවන් ,

- ප්‍රධාන වශයෙන් ජලප පරිසරයේ ජීවත් වේ.
- මොවුන්ගේ සනාවාස කොළ හෝ රතු දුම්මුරු පැහැයෙන් දිස්වේ.
- ජේව ගෝලයේ විශාල ප්‍රමේෂයක ව්‍යාජ්තව ඇති නිසා මොවුන් ප්‍රථමික වියෝගකයින් අතර මූල්‍ය තැනක් ගනී.
- මොවුන් සතුව ක්ලෝරෝෆිල් හා කුරටනොයිඩ් වර්ණක ඇත.
- ඉතා සරල ප්‍රහාසංස්කේපකයින් වේ.
- ගාක රාජධානීය යටතේ වර්ග කරණු ලැබේ
- විශාලත්වය අනුව ඒක සෙසලය, අන්ලික්සිය හා සුත්‍රිකාකාර ලෙස වර්ග කළ හැකිය.